

Az anyakönyvvezetői (tovább rövidítve: A) tisztségre szóba jövő jelenlevők száma más-más aszerint, hogy a J jegyespárba beválasztottak-e olyan valakit, aki testvérével együtt vesz részt a játékban, – vagy nem. Ha igen, akkor az is figyelembe veendő, hogy mindkét jegyes ilyen-e, vagy csak egyikük. A K koszorús párok lehetőségeinek számát befolyásolja, hogy A -nak leányt választottak-e vagy fiút. Mindezen szempontok miatt az egész násznép összeállítási lehetőségeinek számát több aletetre való felbontással állapítjuk meg.

Nevezzük F , L , ill. B , H -típusúnak a testvér nélkül *fiúkat*, *leányokat*, illetőleg a testvérrel együtt résztvevő *bátyákat*, *húgókat*. Ekkor J típusa 4-féle lehet:

$$FL \qquad FH \qquad BL \qquad BH,$$

és az ilyen lehetőségek száma rendre

$$(7-3)(5-3) = 4 \cdot 2 \qquad 4 \cdot 3 \qquad 3 \cdot 2 \qquad 3 \cdot (3-1) = 3 \cdot 2, \quad (1)$$

mert a típusokba rendre 4, 2, 3, 3 személy tartozik, továbbá a BH típusú párban mindegyik B -hez egy H nem vehető figyelembe.

Egy a szabálynak megfelelő A -ról a továbbiak számára elég azt tudnunk, hogy fiú-e vagy leány, röviden: f vagy l -típusú. Erre figyelve a J - A együttesre $4 \cdot 2 = 8$ típus lehetséges. f és l -ből a fenti típusokban rendre

$$6 + 4 \qquad 5 + 4 \qquad 6 + 3 \qquad 5 + 3$$

személy jön szóba, ezért a 8 típusban a lehetőségek száma:

$$FLf : 4 \cdot 2 \cdot 6, \quad FHf : 4 \cdot 3 \cdot 5, \quad BLf : 3 \cdot 2 \cdot 6, \quad BHf : 3 \cdot 2 \cdot 5; \quad (2)$$

$$FLl : 4 \cdot 2 \cdot 4, \quad FHL : 4 \cdot 3 \cdot 4, \quad BLl : 3 \cdot 2 \cdot 3, \quad BHL : 3 \cdot 2 \cdot 3. \quad (3)$$

A (2) alatti négy típus lehetőségeinek együttes száma $48 + 60 + 36 + 30 = 174$. Minden ilyen esetben a további szereplőket 5 fiúból és 4 leányból választják. Az első K -ra $5 \cdot 4$, a másodikra a maradékból $(5-1)(4-1) = 4 \cdot 3$ lehetőség van, a kettőre pedig ezek szorzatának fele: $5 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 3/2 = 120$. Ugyanis bármely két határozott K -t két sorrendben lehet megválasztani, de ezt a két lehetőséget nem tekintjük különbözőnek. Eszerint az első 7 személy megválasztására fiú- A mellett $174 \cdot 120 = 20\,880$ lehetőség adódott.

Hasonlóan a (3) típusokban $32 + 48 + 18 + 18 = 116$ lehetőség folytatása egyezik meg. 6 fiúból és 3 leányból a fentiekhez hasonlóan $6 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 2/2 = 90$ féleképpen képezhető a két K , tehát leány- A mellett $116 \cdot 90 = 10\,440$ lehetőség van az első 7 személy megválasztására.

A tanúk megválasztására semmi kizáró szempont nincs, az eddig talált $20\,880 + 10\,440 = 31\,320$ lehetőség egyformán fejeződik be: a fennmaradt öt személyből kettő $5 \cdot 4/2 = 10$ féleképpen vehető ki. Így az egész násznép összeállítási lehetőségeinek száma $N = 313\,200$.

A választási sorrend a lehetőségek számát nem befolyásolja, mert a kizárási szempontok között a sorrend nem szerepel. Minden fokon minden megengedett lehetőséget figyelembe vettünk és minden kizárt lehetőséget mellőztünk. Az új választási sorrend mellett ugyanezen lehetőségek számát más csoportosításban állapítanánk meg.

Miklóssy Endre (Szolnok, Versegly F. g. IV. o. t.)

Megjegyzések. I. Az (1), (2) és (3) alatti számok összegéhez rövidebben jutunk el, ha nem képezünk típusokat, de az így meg nem engedhetően figyelembe vett lehetőségek számát kivonjuk.

Az 5 leányból és 7 fiúból $5 \cdot 7 = 35$ párt alakíthatunk, ezekből a 3 testvérpár nem felel meg J -nek, tehát a szabályosan alkotott J -k száma $35 - 3 = 32$. (Ez az (1) összeg.)

A visszamaradó 4 leánnyal $4 \cdot 32 = 128$ lehetőség ígérkezik a J és leány- A megválasztására. De így mindegyik H - A előtt a bátyja is szerepelne vőlegényként, és pedig 4-féleképpen, a további 4 leánnyal. Emiatt $3 \cdot 4 = 12$ eset törlendő, a szabálynak $128 - 12 = 116$ összeállítás felel meg. (Ez a (3) összeg.)

Hasonlóan a J kiválasztása után A -ként szóba jövő 6 fiúval gondolható $6 \cdot 32 = 192$ összeállításból nem felel meg $3 \cdot 6 = 18$, mert a három B egyike sem lehet A -ja a húgából és sorra a további 6 fiúból alakított 6 J -nak. Marad $192 - 18 = 174$ lehetőség. (Ez a (2) összeg.)

Katona Mária (Budapest, Szilágyi E. lg. II. o. t.)

2. Ha előre állapítjuk meg, hogy A megválasztásának sorrendje nem lényeges, akkor e választás figyelembe vételét a számításnak erre a célra legkedvezőbb helyére iktathatjuk be. Mivel A -t csak J megválasztása korlátozza, azért célszerű a J , A sorrend. A -t utolsónak véve több a esetet kellene figyelembe vennünk aszerint, hogy J valamelyik vagy mindkét tagjának testvérét beválasztották-e időközben egy koszorús párba, ill. tanúnak, vagy nem.